

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

**PREDLOG NAČRTA INTEGRITETE ZA EKONOMSKO FAKULTETO
UNIVERZE V LJUBLJANI**

Ljubljana, junij 2012

JURE BERDEN

IZJAVA O AVTORSTVU

Spodaj podpisani(-a) _____, študent(-ka) Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, izjavljam, da sem avtor(-ica) zaključne strokovne naloge/diplomskega dela/specialističnega dela/magistrskega dela/doktorske disertacije z naslovom _____, pripravljene(-ga) v sodelovanju s svetovalcem/svetovalko _____ in sosvetovalcem/sosvetovalko _____.

Izrecno izjavljam, da v skladu z določili Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 21/1995 s spremembami) dovolim objavo zaključne strokovne naloge/diplomskega dela/specialističnega dela/magistrskega dela/doktorske disertacije na fakultetnih spletnih straneh.

S svojim podpisom zagotavljam, da

- je predloženo besedilo rezultat izključno mojega lastnega raziskovalnega dela;
- je predloženo besedilo jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem
  - poskrbel(-a), da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam v zaključni strokovni nalogi/diplomskem delu/specialističnem delu/magistrskem delu/doktorski disertaciji, citirana oziroma navedena v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, in
  - pridobil(-a) vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti (v pisni ali grafični obliki) uporabljena v tekstu, in sem to v besedilu tudi jasno zapisal(-a);
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 21/1995 s spremembami);
- se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predložene zaključne strokovne naloge/diplomskega dela/specialističnega dela/magistrskega dela/doktorske disertacije dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom.

V Ljubljani, dne _____

Podpis avtorja(-ice): _____

KAZALO

UVOD	1
1 OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV	2
1.1 Etika, morala	2
1.2 Korupcija.....	2
1.3 Integriteta	4
1.4 Načrt integritete.....	4
2 STANJE KORUPCIJE IN INTEGRITETE V SLOVENIJI	5
2.1 Statistični kazalci stanja korupcije v Sloveniji.....	5
2.1.1 Indeks zaznavnosti korupcije	5
2.1.2 Javno mnenje o korupciji v slovenski in evropski perspektivi.....	6
2.1.3 Kriminalitetna statistika	7
2.1.4 Korupcija in učinkovitost notranjega nadzora nad porabo javnih sredstev	7
2.1.5 Korupcija in integriteta javnega sektorja, kakovost upravljanja ter zaupanje v institucije.....	7
2.2 Drugi viri stanja korupcije.....	8
3 SMERNICE ZA BOJ PROTI KORUPCIJI	9
3.1 Komisija za preprečevanje korupcije	9
3.2 Mednarodna dejavnost na področju preprečevanja korupcije.....	9
3.2.1 Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD).....	10
3.2.2 Organizacija združenih narodov (OZN).....	10
3.2.3 Svet Evrope: Skupina držav za boj proti korupciji (GRECO)	10
3.2.4 Mednarodna akademija za boj proti korupciji (IACA)	10
3.2.5 Evropski partnerji v boju proti korupciji (EPAC).....	10
3.2.6 Evropska unija (EU).....	11
4 PRAVNO-FORMALNI UKREPI PROTI KORUPCIJI V JAVNI UPRAVI	11
4.1 Kronološki razvoj ukrepov proti korupciji.....	11
4.2 Razvoj ukrepov proti korupciji v Sloveniji	12
4.3 Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).....	14
4.3.1 Namen ZIntPK	14
4.3.2 Cilj ZIntPK.....	15
4.4 Načrt integritete.....	15
4.4.1 Namen načrta integritete	16
4.4.2 Vsebina načrta integritete.....	16
5 PREDLOG IZDELAVE NAČRTA INTEGRITETE ZA EKONOMSKO FAKULTETO UNIVERZE V LJUBLJANI	18
5.1 Analiza stanja integritete in tveganj korupcije na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani.....	18

5.1.1	Anketni vprašalnik za analizo tveganj korupcije	18
5.1.1.1	Vsebina anketnega vprašalnika	19
5.1.1.2	Populacija in vzorčenje	19
5.1.2	Lansiranje anketnega vprašalnika	20
5.2	Dejavniki tveganj	20
5.2.1	Identifikacija dejavnikov tveganj	20
5.2.2	Ocena kritičnosti tveganj	21
5.2.3	Ukrepi za odpravo dejavnikov tveganj	22
5.2.3.1	Ukrepi glede na dejavnik tveganj Komisije za preprečevanje korupcije....	22
5.2.3.2	Predlogi specifičnih ukrepov za dvigovanje integritete na EF UL	23
	SKLEP	24
	LITERATURA IN VIRI	26

PRILOGE

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Indeks zaznavnosti korupcije za Slovenijo v letih 1999 do 2010 .....</i>	6
<i>Slika 2: Ocene prebivalstva o razširjenosti korupcije v RS .....</i>	6
<i>Slika 3: Krogotok preverjanja ključnih vidikov načrta integritete .....</i>	17
<i>Slika 4: Izsek tabele izpostavljenosti tveganjem .....</i>	21
<i>Slika 5: Temperaturna mapa .....</i>	22

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Matrika korelacij med višino bruto domačega proizvoda (BDP) in razsežji kakovosti vladanja (EU 27) .....</i>	8
<i>Tabela 2: Tveganja in možni ukrepi za odpravo tveganj .....</i>	23

UVOD

V Sloveniji je bil leta 2010 sprejet Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Ur.l. RS, št. št. 69/2011-UPB2, v nadaljevanju ZIntPK), ki je širši kot prejšnji zakon o preprečevanju korupcije (ZPK), ker vključuje tudi integriteto. Do 5. junija 2012 morajo vse institucije javnega sektorja razviti svoje načrte integritete. Tako je tudi Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju EF UL) kot javni zavod zavezana k temu zakonu.

Univerza v Ljubljani je kompleksen sistem članic oziroma fakultet, ki so na različne načine vpete v širše družbeno okolje, so različnih velikosti, imajo različne povezave oziroma sodelovanja z zasebnim sektorjem, ipd. Posamezne članice Univerze v Ljubljani so tako izpostavljene različnim tveganjem za nastanek koruptivnih dejanj in bi jih enoten načrt integritete pomanjkljivo opredelil. Tako je smotno, da načrt integritete pripravi vsaka članica Univerze v Ljubljani, tudi EF UL, saj se bo s tem povečala verjetnost za preprečitev nastanka koruptivnih dejanj.

V diplomskem delu obravnavam korupcijo, integriteto in etiko, katerih problem v Sloveniji ureja Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije. Načrt integritete deluje preventivno s pregledom ključnih tveganj korupcije in ukrepov za njihovo preprečitev in tako pomaga obvladovati korupcijo. Kot tak je nepogrešljiv element v sodobnem ekonomskem in socialnem okolju. Cilj diplomskega dela je predlagati smernice za izdelavo načrta integritete EF UL, ki jih kot predlog ponujam v razpravo oziroma uporabo vodstvu EF UL.

S predlogi za izdelavo načrta integritete želim pomagati vodstvu EF UL izpolniti zakonske zahteve in dvigniti splošno raven integritete. V ta namen v prvem delu diplomskega dela obravnavam teoretično podlago z opredelitvijo temeljnih pojmov, pregledom stanja korupcije in integritete v Sloveniji, smernicami za boj proti korupciji in pravno-formalnimi ukrepi proti korupciji v javni upravi. Informacije sem črpal iz različne literature in virov ter se opiral na kvantitativne podatke in že obstoječe analize o stanju korupcije.

Drugi del diplomskega dela pa je posvečen predlogu za izdelavo načrta integritete na EF UL, kjer predlagam analitični pristop z uporabo anketnih vprašalnikov za analizo stanja korupcije in izpostavitve kritičnih dejavnikov tveganj za nastanek koruptivnih dejanj. Predlog anketnega vprašalnika sem izdelal skupaj s Komisijo za preprečevanje korupcije. Namen anketnega vprašalnika je preveriti zaznavanje korupcije in odnos do dejavnikov tveganj za nastanek koruptivnih dejanj, kar lahko služi kot osnova za pripravo načrta integritete na EF UL, hkrati pa lahko služi kot predloga za ostale članice Univerze v Ljubljani.

1 OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV

»Tisti, ki je v osnovi pošten, ne potrebuje etičnega kodeksa.«
(Truman)

1.1 Etika, morala

Trenutna gospodarska kriza nas je še bolj kot kdaj koli prej soočila z vprašanjem etike, in sicer tako v javnem sektorju kot v gospodarstvu (Jelovac, Van der Wal & Jelovac, 2011). S tem je izpostavila problem pomanjkanja etike v združbah ter nakazala na ukrepanje.

Etika je tisto, kar se v določenem družbenem okolju šteje za pravilno obnašanje in ravnanje (Brejc, 2004, str. 77); pomeni pa tudi način ravnanja človeka do sočloveka in ustvarja primerne medsebojne odnose v družbi (Boštic, 2000, str. 16). Bajec (1994, str. 207) določa etiko kot filozofsko disciplino, ki obravnava merila človeškega hotenja in ravnanja glede na dobro in zlo; načela o dobrem in slabem oziroma moralna načela in norme ravnanja v določenem poklicu: poklicna etika.

V povezavi z integriteto pa etiko največkrat srečamo v okviru združb, ki moralna načela, norme in ravnanja, ki veljajo v tisti združbi, običajno zapišejo v etičnih kodeksih (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011a).

1.2 Korupcija

Zakon o preprečevanju korupcije (2004) opredeljuje korupcijo kot vsako kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev, ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo zaradi neposredno ali posredno obljubljenih, ponujene ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega.

Glede na opredelitev korupcije, ki jo določa ZIntPK, Komisija za preprečevanje korupcije (2011) predlaga razdelitev korupcije na naslednje elemente, ki jih mora vsebovati vsako ravnanje, da ga lahko štejemo za koruptivnega:

- vsaka kršitev (vse oblike ravnanj, tako storitve, ko nekdo stori nekaj, česar ne bi smel, kot opustitve, ko nekdo ne stori nečesa, kar bi moral);
- kršeno je dolžno ravnanje (ravnanje, ki ga je oseba dolžna storiti, ker to določajo veljavni zakonski in podzakonski predpisi ter kodeksi ravnanja in drugi veljavni notranji predpisi poslovnih ali poklicnih združenjih, podjetij, društev itd.);
- to kršitev storijo uradne osebe (kot so določene v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije, U.l. RS, št. 43/2011, to pa so: funkcionarji, uradniki na položaju in drugi javni

uslužbenci, poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja ter odgovorne osebe (osebe, ki so s predpisom, aktom pristojnega organa ali po naravi nalog, ki jih opravljajo, pooblaščenec za sprejemanje odločitev ali za določeno ravnanje, med drugim so to tudi člani vodstvenih ali nadzornih organov v pravnih osebah ter tudi samostojni podjetniki);

- v javnem sektorju (državni organi in uprave samoupravnih lokalnih skupnosti; javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi; druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti, vključno z javnimi podjetji in gospodarskimi družbami, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost);
- ali zasebnem sektorju;
- namen je pridobiti korist zase ali za drugega ("korist" je lahko premoženjska ali nepremoženjska. Slednja je vsaka korist, ki ni fizično opredmetena, kot na primer prednostna obravnava pri zdravniku ipd. Pri tem vrsta, oblika oziroma vsebina koristi niso pomembne).

Mednarodne organizacije, ki se ukvarjajo s preprečevanjem korupcije, opredeljujejo korupcijo predvsem glede na področje in obliko korupcije, s katero se najbolj ukvarjajo.

- **Svet Evrope** (angl. *Council of Europe*) je na konvenciji civilnega prava o korupciji (angl. *Civil law convention on corruption*) (1999) predlagal opredelitev korupcije kot zahtevo, ponujanje, posredno ali neposredno dajanje ali sprejemanje podkupnine ali katere koli druge nedovoljene koristi ali obljube, ki motijo vestno opravljanje dolžnosti.
- **OECD** korupcijo opredeljuje kot aktivno ali pasivno zlorabo pooblastil javnih uslužbencev za zasebne finančne ali druge ugodnosti (Glossary of statistical terms, 2011).
- **Transparency International** (TI) opredeljuje korupcijo kot zlorabo zaupane moči za zasebno korist (About Corruption, 2011).
- **Svetovna banka** opredeljuje korupcijo kot ponujanje, dajanje, sprejemanje ali zahtevanje kakršne koli koristi, ki bi vplivala na odločitve javnega uslužbenca pri sklepanju pogodb in pri postopku javnih naročil (World Bank, 1997).

Vsem pa je skupno, da je pri vseh ravnanjih, ki jih dojemamo kot korupcijo, bistven "koruptivni namen". O takšnem namenu govorimo, ko je korist obljubljena ali dana z namenom, da bi spodbudila ali nagradila kršitev dolžnega ravnanja, oziroma ko je korist sprejeta za poplačilo dolžnega ravnanja. Potrebno je uveljaviti ničelno toleranco, kjer so nesprejemljiva vsa koruptivna ravnanja. Tudi več majhnih tovrstnih dejanj namreč vpliva na rušenje prava in ustvarja možnosti za pojav še hujših oblik kršitev (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011).

1.3 Integriteta

V splošnem integriteta pomeni popolnost, skladnost (Bajec, 1994, str. 305), vendar je veliko več kot to, njen pomen pa se aplicira na različna področja v različnih kontekstih. V kontekstu tega diplomskega dela se bomo osredotočili na integriteto v javnem sektorju.

Delattre (v Pagon, 2003) opredeljuje integriteto kot odločnost in odločenost, da delaš pravično tam, kjer ni nikogar, ki bi te v to delo prisilil. Vecchio v integriteto vpeljuje človeka in ga opredeli kot nekoga, ki ima stabilen nabor bistvenih moralnih vrednot in da so njegova dejanja enaka njegovim besedam in obratno (v Pagon, 2003). Se pravi, da je oseba z integriteto tista oseba, ki govori to, kar misli, in dela to, kar govori, skladno z moralnimi normami in veljavnim pravom (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011c).

V okviru pravno formalnih opredelitev Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (2010) opredeljuje integriteto kot pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov in združb pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi.

Združba z integriteto je združba, ki ima zaposlene osebe z integriteto, obenem pa deluje skladno z etičnimi normami (zapisanimi v etičnih kodeksih) in veljavnim pravom. Mehanizem za ugotavljanje stopnje integritete ter orodje za krepitev integritete neke združbe je načrt integritete (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011).

1.4 Načrt integritete

Načrt integritete je metoda, orodje, namenjeno krepitvi delovanja pravne države, krepitvi integritete in transparentnosti, preprečevanju korupcije ter preprečevanju in odpravljanju nasprotja interesov (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011). Cilj tega diplomskega dela je izdelati predlog načrta integritete za Ekonomsko fakulteto v Ljubljani. Kot že omenjeno, je načrt integritete v svojem bistvu metoda in orodje za vzpostavljanje oziroma preverjanje integritete v združbi. Komisija za preprečevanje korupcije (2011) nadaljuje, da je načrt integritete orodje za ugotavljanje in odpravljanje ranljivosti združbe in njenih zaposlenih za nastanek koruptivnih ravnanj. Tako načrt integritete temelji na:

- ugotavljanju relevantnih tveganj za korupcijo na različnih področjih združbe;
- oceni, kakšno nevarnost predstavljajo ta tveganja za združbo;
- določanju ukrepov za zmanjšanje ali odpravo teh tveganj.

Načrti integritete sami po sebi še ne vzpostavljajo ali povečujejo integritete, temveč se to zgodi šele z izvajanjem teh načrtov, v končni fazi takrat, ko v združbi učinkovito odpravijo tveganja, ugotovljena z načrti integritete. Temeljni element za izvajanje načrtov integritete in s tem povečevanje integritete združbe je osebna zavezanost, predanost tako vodstva kot

zaposlenih. Proces oblikovanja in izvajanja načrtov integritete temelji na stalnem preverjanju in dopolnjevanju tveganj in ukrepov v združbi, s katerimi ta tveganja odpravi (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011).

2 STANJE KORUPCIJE IN INTEGRITETE V SLOVENIJI

"Korupcija je najbolj nezmotljivo znamenje ustavne svobode."
(Gibbon, 1776)

2.1 Statistični kazalci stanja korupcije v Sloveniji

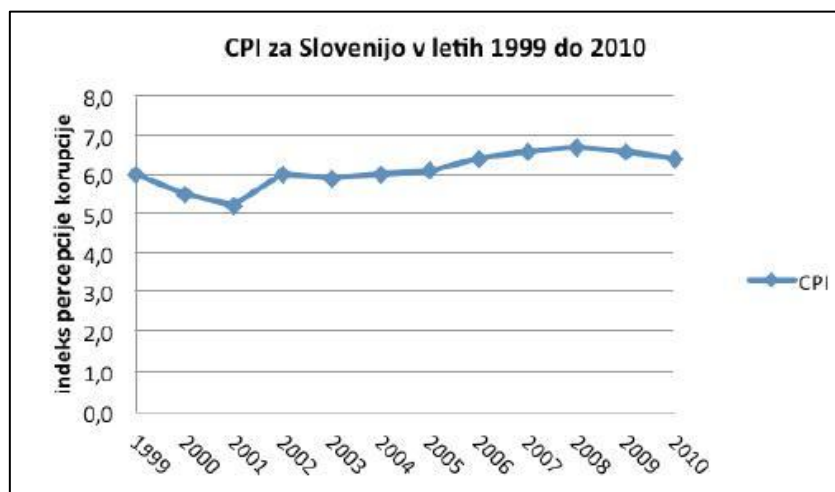
Korupcija je resen problem in ima negativne učinke tako na gospodarstvo kot na široko družbeno okolje. Razširjenost korupcije je težko meriti, enako pa velja tudi za škodo, ki jo povzroča. Po podatkih, ki jih beležijo Združeni narodi, International Chamber of Commerce, Transparency International, EU Global Compact in World Economic Forum, zgolj neposredna škoda korupcije predstavlja 5 % svetovnega BDP letno. Po podatkih za območje EU27 se letno zaradi korupcije izgubi 1 % BDP oziroma 120 milijard EUR letno, večinoma na področju javnih naročil. Po nekaterih ocenah Slovenija letno zaradi različnih oblik korupcije v javnem in zasebnem sektorju izgubi med 1,5–2 % BDP (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 2). V namen spremljanja prisotnosti korupcije, njenega merjenja in analize, so bili formirani različni kazalci korupcije. V nadaljevanju predstavljam nekatere od njih, ki jih za merjenje korupcije uporabljamo v Sloveniji.

2.1.1 Indeks zaznavnosti korupcije

Leta 1995 je mednarodna organizacija za boj proti korupciji Transparency International javnosti prvič predstavila indeks zaznavnosti korupcije (angl. *Corruption Perceptions Index*) (v nadaljevanju CPI), ki temelji na zaznavanju korupcije tujih poslovnežev, analitikov, akademikov in splošne javnosti. V letu 2010 je prikazoval stopnje zaznane korupcije v javnem sektorju v 178 državah celega sveta (Corruption perceptions index, 2011).

Na indeks zaznavnosti korupcije se večinoma opiramo, ko govorimo o razširjenosti korupcije. Ta raziskava je mednarodno najbolj razpoznavna in verodostojno primerljiva analiza, vendar indeks ni prilagojen obravnavi sistemskih koruptivnih tveganj. Indeks percepcije korupcije seštevata rezultate različnih raziskav korupcije, pri tem pa ne loči med »cestno« in sistemsko korupcijo. Ne meri realnosti korupcije v razvitih družbah, kamor prištevamo tudi Slovenijo, ali pa jo meri zgolj deloma (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 2). Na Sliki 1 si lahko ogledate nihanje indeksa zaznavnosti korupcije v obdobju med letom 1999 in letom 2010.

Slika 1: Indeks zaznavnosti korupcije za Slovenijo v letih 1999 do 2010

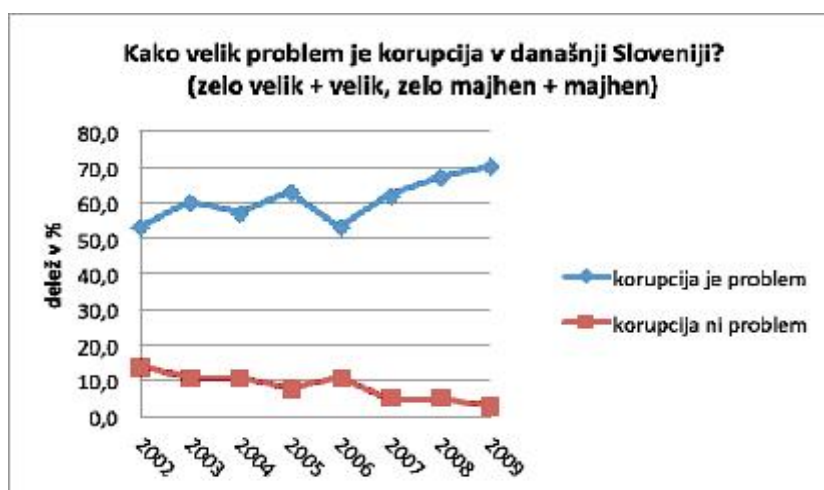
Vir: Komisija za preprečevanje korupcije. Letno poročilo 2010 (z dodatkom do vključno maja 2011), 2011, str. 3.

Iz Slike 1 je razvidno, da je indeks zaznavnosti korupcije v Sloveniji leta 2010 višji kot leta 1999. Na podlagi tega indeksa zaznavnost razširjenosti korupcije raste.

2.1.2 Javno mnenje o korupciji v slovenski in evropski perspektivi

Raziskava Stališča o korupciji raziskuje stališče javnosti do korupcije (Fakulteta za družbene vede, 2009). V izrazitem nasprotju z ocenami Transparency International so ocene prebivalstva Slovenije. Iz Slike 2 je razvidno, da delež prebivalstva RS, ki ocenjuje, da predstavlja korupcija v RS zelo velik ali velik problem, vse od leta 2006 vztrajno narašča; leta 2009, ko je bilo izvedeno zadnje merjenje, se je s to oceno strinjalo kar 70 % anketirancev; da je korupcija zelo majhen ali majhen problem, pa se jih je strinjalo 3 % (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 3).

Slika 2: Ocene prebivalstva o razširjenosti korupcije v RS

Vir: Komisija za preprečevanje korupcije. Letno poročilo 2010 (z dodatkom do vključno maja 2011), 2011, str.

2.1.3 Kriminalitetna statistika

Prisotnost korupcije v določenem delu meri tudi kriminalitetna statistika, ki pa je v izrazitem nasprotju z mnenjem prebivalstva o razširjenosti oziroma problemu korupcije. Če bi se osredotočili zgolj na podatke kriminalitetne statistike, je korupcija v kazensko-pravnem smislu dejansko neobstoječ problem, sploh če jo primerjamo z drugimi kaznivimi dejanji. V letu 2010 sta bili izvršeni le dve obsodilni sodbi. Tako so korupcijska kazniva dejanja v celotni kriminalitetni statistiki zanemarljiva. Še tistih nekaj kaznivih dejanj se praviloma ne nanaša na področje visoke korupcije ali na področje velikih javnih naročil. Preostali del prijav, ki jih prejme Komisija za preprečevanje korupcije, v večini primerov ne ustreza zakonskim znakom kriminalitetnih pojavov: kaznivih dejanj ali prekrškov (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 4–5).

2.1.4 Korupcija in učinkovitost notranjega nadzora nad porabo javnih sredstev

Uradne institucije, pristojne za zakonitost in smotrnost porabe proračunskih sredstev letno skupaj ne podajo niti deset kazenskih ovadb, povezanih s sumi korupcije, čeprav tovrstna tveganja zaznavajo. Kakovosten nadzor nad porabo javnih sredstev je po mednarodnih standardih (s posebnim poudarkom na priporočilih OECD) eden izmed elementov odkrivanja in preprečevanja korupcije v povezavi z javnimi sredstvi. Notranji nadzor javnih financ je odgovornost vlade in predstavlja neprekinjeno delovanje predstojnikov oziroma poslovnih organov uporabnikov proračunov in vseh drugih javnih uslužbencev z namenom obvladovanja tveganj in zagotavljanja doseganja ciljev poslovanja, upoštevajoč načela zakonitosti, smotrnosti, preprečevanja goljufij in korupcije. Pri tem obstaja jasna indikacija, da ta sistem ni usposobljen za odkrivanje korupcijskih tveganj (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 6).

2.1.5 Korupcija in integriteta javnega sektorja, kakovost upravljanja ter zaupanje v institucije

Velja, da so kazalci kakovostnega upravljanja (angl. *good governance*), integritete javnega sektorja, vladavine prava in omejevanja korupcije medsebojno povezani. Ravno tako obstaja tesna povezanost med ravnijo bruto domačega dohodka, izraženega v primerjalni kupni moči, kakovosti vladanja, integritete javnega sektorja, vladavine prava in omejevanja korupcije (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 6). V Tabeli 1 so razvidne korelacije med višino bruto domačega proizvoda in razsežji kakovosti vladanja.

Tabela 1: Matrika korelacij med višino bruto domačega proizvoda (BDP) in razsežji kakovosti vladanja (EU 27)

	BDP	Politična participacija	Politična stabilnost	Učinkovitost vlade	Kakovost regulative	Vladavina zakona	Nadzor korupcije
BDP	1	0,823	0,537	0,752	0,744	0,796	0,816

Vir: Komisija za preprečevanje korupcije. Letno poročilo 2010 (z dodatkom do vključno maja 2011), 2011, str.

6.

Stopnja povezanosti med vsemi spremenljivkami je izjemno visoka. V sklopu te analize se proučuje, v kakšni meri je konkurenčnost gospodarstva pogojena z integriteto javnega sektorja, vladavino prava in omejevanjem korupcije. Kazalci kažejo, da imamo v RS v veliko večji meri opraviti s sistemsko korupcijo, ki ima izrazito negativne razvojne učinke, kot pa s korupcijo malega človeka (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 6–8).

2.2 Drugi viri stanja korupcije

Poleg statističnih kazalcev lahko vsakodnevno v medijih zasledimo primere kršenja načel integritete in s tem povezane korupcije. Če se opredelim kar neposredno na področje izobraževalnih ustanov, je v javnost prišlo kar nekaj odmevnih primerov neetičnih in pravnoformalno spornih dejanj na javnih izobraževalnih institucijah v Sloveniji.

Trenutno najbolj aktualen je primer plagiatorstva magistrske naloge mag. Marka Jakliča, direktorja javnega zavoda Lekarne Ljubljana, ki je svojo zaključno nalogo zagovarjal pred leti na Ekonomski fakulteti. 29. novembra 2011 je senat Ekonomske fakultete odločil, da se dotičnemu odvzame naziv magister znanosti, saj naj bi bila magistrska naloga prepisana iz analize lekarniške dejavnosti. Natančneje: vse raziskave, potrebne za izdelavo magistrskega dela, naj bi plačale Lekarne Ljubljana z davkoplačevalskim denarjem (Neuradno: Jakličev magisterij plagiat. Jaklič kmalu ne bo več magister, 2011).

Drug odmeven primer, ki je prišel v medije 22. novembra 2011, je primer računovodkinje Špele Dizdarević na Osnovni šoli Danile Kumar v Ljubljani, ki si je na nezakonit način nakazovala na svoj račun različne zneske v skupni vrednosti 99.000 EUR. Nezakonita nakazila je prikrivala tako, da je pod naziv prejemnika navajala različne dobavitelje, ki so dobavljali različna živila za potrebe šole. Omenjena računovodkinja je goljufala tudi na Šolskem centru Rudolfa Maistra v Kamniku, kjer na podoben način nakazala na svoj račun 70.000 EUR (Računovodkinja na enak način oškodovala dve šoli, 2011).

Še en podoben primer, ki se je znašel v javnosti dne 22. septembra 2011, je povezan z vrtcem v Zeleni jami. Tam naj bi bivša ravnateljica, računovodkinja in ožje vodstvo zlorabljali položaj tako, da so zapravljali javna sredstva v privatne namene, za storitve, ki se niso izvajale, kršili zakon z nezakonito uporabo napotnic za študentsko delo in podobnim.

Računovodkinja si je poleg plače izplačevala tudi dodatni dohodek preko svojega s. p. za storitve, ki bi jih morala opraviti v okviru pogodbe (Žibret, 2011), navajajo mediji.

Pri naštetih primerih je šlo za elemente korupcije in koruptivni namen ter posledično kršenje načel integritete. Da bi takšno ravnanje preprečili, so bile formirane inštitucije in oblikovani zakoni, ki bi v bodoče omejevali pojavnost tovrstnih ravnanj.

3 SMERNICE ZA BOJ PROTI KORUPCIJI

Z bojem proti korupciji se ukvarjajo različne združbe. V Sloveniji je osrednja Komisija za preprečevanje korupcije, ki je vpeta v mednarodno okolje, kjer se oblikujejo skupne smernice boja proti korupciji. V nadaljevanju predstavljam nekatere organe, ki oblikujejo skupne smernice.

3.1 Komisija za preprečevanje korupcije

»Tu smo, da omejujemo korupcijo, krepimo pravno državo ter integriteto in transparentnost delovanja družbe. Ustavnost, nepristranskost in etika so temelji našega dela, naša zaveza pa stanje v družbi izboljšati in ne samo preprečiti njegovo poslabšanje.« (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011)

Komisija za preprečevanje korupcije je samostojen in neodvisen državni organ, podobno kot Varuh človekovih pravic, Informacijski pooblaščenec ali Računsko sodišče. Čeprav del javnega sektorja, komisija ni podrejena in ne dobiva navodil ali usmeritev za delo s strani vlade ali državnega zbora. Pri svojem delovanju je vezana zgolj na ustavo in zakon. Komisija ni organ odkrivanja in pregona v predkazenskem ali kazenskem postopku, ima pa določena izvršilna, nadzorstvena in preiskovalna pooblastila (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011).

Komisija je aktivno udeležena v mednarodnem sodelovanju in zastopa Republiko Slovenijo v mednarodnih združbah, kot so: OECD (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj), OZN (Organizacija združenih narodov), Svet Evrope in GRECO (Skupina držav Sveta Evrope za boj proti korupciji), EPAC/EACN (združba Evropskih partnerjev v boju proti korupciji) in IACA (Mednarodna akademija za boj proti korupciji) (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011) in v soodvisnosti z njimi oblikuje smernice za boj proti korupciji.

3.2 Mednarodna dejavnost na področju preprečevanja korupcije

Preprečevanje korupcije in boj proti njej sta lahko učinkovita in uspešna le z usklajenim delovanjem mednarodnih organizacij in posameznih držav (Komisija za preprečevanje

korupcije, 2011, str. 17), zato v nadaljevanju predstavljam organizacije, s katerimi Komisija za preprečevanje korupcije kot osrednji slovenski organ boja proti korupciji, oblikuje smernice za reševanje problematike.

3.2.1 Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD)

Slovenija je aktivno prisotna v Delovni skupini OECD proti podkupovanju v mednarodnem poslovanju (angl. *Working Group on Bribery in International Business Transactions*), kjer države članice delovne skupine v procesu medsebojnega ocenjevanja ugotavljajo skladnost predpisov posamezne države s Konvencijo o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju in priporočili, izdanimi na njeni podlagi (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 18).

3.2.2 Organizacija združenih narodov (OZN)

V sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje slovenska Komisija za preprečevanje korupcije spremlja in nadzira implementacijo Konvencije ZN proti korupciji (*UNCAC – UN Convention against Corruption*) v Sloveniji (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 18).

3.2.3 Svet Evrope: Skupina držav za boj proti korupciji (GRECO)

Skupina držav Sveta Evrope proti korupciji (GRECO – *Council of Europe's Group of States against Corruption*) deluje po načelih medsebojnega ocenjevanja in pritiska ter zagotavlja pravilno izvajanje Kazenskopravne konvencije o korupciji in Civilnopravne konvencije o korupciji v državah pogodbenicah. GRECO tako izvaja ocenjevalne postopke o zakonodajah držav, institucionalni ureditvi boja zoper korupcijo in praktičnih dosežkih na tem področju (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 18).

3.2.4 Mednarodna akademija za boj proti korupciji (IACA)

Mednarodna akademija za boj proti korupciji (IACA – *International Anti-Corruption Academy*) je prva svetovna izobraževalna ustanova, namenjena boju proti korupciji, ki predstavlja mednarodno kontaktno točko za raziskave, razvoj politik in postopkov za preprečevanje in boj proti korupciji (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 19).

3.2.5 Evropski partnerji v boju proti korupciji (EPAC)

Komisija za preprečevanje korupcije je skupaj z Direktoratom za policijo in druge varnostne naloge (MNZ) in Oddelkom za korupcijo Sektorja za gospodarsko kriminaliteto Uprave kriminalistične policije, članica združenja Evropskih partnerjev v boju proti korupciji (EPAC – *European Partners against Corruption*). Namen je oblikovati platformo za izmenjavo dobrih praks in rešitev na zakonodajnem in institucionalnem področju ter hkrati tudi sredstvo

pritiska na države članice za neodvisno, objektivno in profesionalno preprečevanje in zatiranje korupcije (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 22).

3.2.6 Evropska unija (EU)

Strategija notranje varnosti za EU določa oblikovanje evropskega modela notranje varnosti, ki je temeljni element stockholmskega programa. V njem je kot ena od petih ključnih groženj EU navedeno nedelovanje držav, ki so propadle zaradi uničujočih posledic sistemske korupcije. Na področju boja proti korupciji se je Evropska komisija zavezala, da bo še v letu 2011 pripravila predlog, kako spremljati in podpirati prizadevanja držav članic v boju proti korupciji (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 22).

4 PRAVNO-FORMALNI UKREPI PROTI KORUPCIJI V JAVNI UPRAVI

4.1 Kronološki razvoj ukrepov proti korupciji

Zgodovina formalnega boja proti korupciji sega že v leto 1838. Zaradi množičnega podkupovanja v pristaniščih in poštah v Združenih državah Amerike je takratni predsednik ZDA Andrew Jackson naložil uvedbo pravilnika ravnanja (angl. *Rules of Conduct*) javnih uslužbencev, katerega cilj je bil bolj transparenten pregled nad njihovim delom. Ta pravilnik je opredeljeval relacije med zaposlenimi in druga pravila ter pristojnosti, veljal pa je za sistem javnega upravljanja v smislu zniževanja tveganja za nastanek koruptivnih dejanj. To obliko sistema je Francoz Alexis de Tocqueville poimenoval birokracija (angl. *bureaucracy*), kot taka pa naj bi prvotno služila za preprečevanje korupcije v javni upravi. Njen namen je bil tudi dvigovanje učinkovitosti, kar je pa povsem v nasprotju z današnjo birokracijo (Gilman, 2001).

Bistvo zakonov za boj proti korupciji v modernih demokracijah je javnosti zagotoviti, da država dela v njihovem interesu (Gilman, 2001). V ta namen so se pričeli oblikovati formalni pravni okviri za boj proti korupciji v sodobnem okolju.

V kontekstu tega diplomskega dela na kratko povzemam zgodovinsko ozadje formalnih podlag boja proti korupciji, ki so tudi predhodne podlage za razvoj pravno-formalnega boja proti korupciji v Sloveniji.

Leta 1981 je Odbor ministrov Sveta Evrope izrazil nujnost za sprejetje ukrepov proti gospodarskemu kriminalu, vključujoč problem podkupovanja. Leta 1994 je bil boj proti korupciji v Svetu Evrope postavljen v ospredje kot ena od prioritet (Council of Europe, 2011). Sočasno so predstavniki odbora za razvoj v OECD leta 1996 s priporočilom pozvali države članice k boju proti korupciji, predvsem na področju javnih naročil. Leto kasneje je OECD na

konvenciji o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju (angl. *Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions*) podal konkretne predloge za boj proti korupciji na mednarodni ravni (OECD, 2011). Leta 1998 je Svet Evrope potrdil predlog za ustanovitev združenja za boj proti korupciji GRECO, ki je zaživel leto kasneje s sedemnajstimi državami članicami, med katerimi je bila tudi Slovenija (Council of Europe, 2011).

Vlada Republike Slovenije je s Sklepom 13. 7. 2001 (Ur.l. RS, št. 58/01) ustanovila Urad za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Urad) ter mu določila delovno področje in organizacijo. Urad je deloval kot samostojna strokovna služba Vlade Republike Slovenije za preprečevanje in analiziranje korupcije, pripravo in uresničevanje državne protikorupcijske strategije in usklajevanje aktivnosti drugih pristojnih organov na tem področju. Pobuda za ustanovitev specializiranega organa za boj proti korupciji je izhajala predvsem iz poročila Skupine držav proti korupciji pri Svetu Evrope – GRECO z dne 15. 12. 2000. V tem poročilu je bil izpostavljen problem, da v Sloveniji takrat še ni bil ustanovljen noben organ, ki bi se ukvarjal samo s korupcijo ali ki bi koordiniral protikorupcijske aktivnosti. Zato je GRECO naši državi naložil, da ustanovi poseben organ ali mehanizem za koordinacijo vseh institucij, organov in sektorjev, ki se ukvarjajo s preprečevanjem in odkrivanjem korupcije. Naloga urada je bila tudi organiziranje sistematičnega zbiranja in analize statističnih in drugih dostopnih podatkov, da bi bolje razumeli vplive korupcije na delovanje države in izboljšali načine, po katerih korupcijo obravnavajo pristojni organi (Ministrstvo za javno upravo, 2009).

4.2 Razvoj ukrepov proti korupciji v Sloveniji

Slovenija v okviru pravno-formalnih ukrepov postopoma uvaja zakonsko podlago ukrepov proti korupciji. Zaradi splošne gospodarske krize in pritiska javnosti na zakonodajni organ in pristojne inštitucije je korupcija še toliko bolj izpostavljen problem. Bolj kot sprejemanje zakonov je pomembno njihovo dosledno upoštevanje in izvajanje, kar pa ni neposredna tema tega diplomskega dela. Zato v nadaljevanju povzemam razvoj pravno-formalnih protikorupcijskih ukrepov v Sloveniji, s katerim želim prikazati formalne aktivnosti boja proti korupciji in povečevanje integritete v javnem sektorju.

Leta 1992 je bil razglašen Zakon o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (Ur.l. RS, št. 20/2006, št. 46/2006 Skl.US: U-I-57/06-10, 33/2007 Odl.US: U-I-57/06-28, 45/2010-ZIntPK 1992) z namenom urejanja omejitev glede opravljanja pridobitne dejavnosti v zasebne namene za osebe, ki opravljajo predstavniške in izvršilne funkcije v državnih organih in organih lokalnih skupnosti, ter nadzorstvo nad njihovim premoženjskim stanjem. Leta 1999 je bil sprejet Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (Ur.l. RS, št. 98/2004-UPB1, 65/2008), ki določa, da je za kaznivo dejanje poleg storilca odgovorna tudi pravna oseba. Leta 2001 je bil na podlagi priporočila Sveta Evrope sprejet Kodeks ravnanja javnih uslužbencev (Ur.l. RS, št. 8/2001), ki opredeljuje načela opravljanja javnih nalog, po katerih se morajo ravnati javni uslužbenci.

Konkretno je Slovenija začela šele leta 2004 s sprejemanjem posebnih pravnih aktov o korupciji – najprej posebnega zakona, nato nacionalne protikorupcijske strategije in potem še poslovnika o delu komisije. Na teh pravnih aktih so bili nato utemeljeni različni podzakonski akti (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011). Leta 2004 je stopil v veljavo Zakon o preprečevanju korupcije (Ur.l. RS, št. 2/2004, 92/2005 Skl.US: U-I-263-05-6, 97/2005 Odl.US: U-I-163/05-36, 100/2005 Skl.US: U-I-296/05, 20/2006-ZNOJF-1, 33/2007 Odl.US: U-I-57/06-28), ki določa ukrepe za uresničevanje resolucije o preprečevanju korupcije na področjih identifikacije in odpravljanja vzrokov za korupcijo, oblikovanja načrtov integritete v javnem in zasebnem sektorju in preverjanja njihovega delovanja ter postavlja temeljna pravila na področjih nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo za nosilke ali nosilce javnih funkcij, omejitev glede sprejemanja daril v zvezi z opravljanjem funkcije, nadzora nad premoženjskim stanjem funkcionarjev ter omejitev poslovanja naročnikov po predpisih o javnih naročilih s poslovnimi subjekti, v katerih je udeležen funkcionar ali njegova družinska članica ali družinski člani. Na podlagi tega zakona je bila tudi ustanovljena Komisija za preprečevanje korupcije kot samostojni in neodvisni državni organ. Leta 2004 je bila sprejeta tudi nacionalna strategija boja proti korupciji, ki je zapisana v Resoluciji o preprečevanju korupcije (Ur.l. RS, št. 85/2004, 20/2006-ZNOJF-1) in predstavlja nacionalni dokument, s katerim se ocenjuje stanje, določa politiko in sprejema programe na področju preprečevanja korupcije. Njen osnovni namen je oblikovanje primerno visoke stopnje protikorupcijske kulture na osebni in na splošni družbeni ravni. Za doseglo namena Resolucije je Komisija za preprečevanje korupcije (2011č) leta 2005 sprejela Akcijski načrt o uresničevanju Resolucije o preprečevanju korupcije, ga leta 2009 dopolnila in v njem določila ukrepe in aktivnosti, ki jih je potrebno izvesti.

Leta 2006 je državni zbor ponovno sprejel Zakon o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (ZNOJF-1). S sprejetjem ZNOJF-1, ki je komisijo in njene pristojnosti ukinil, bi bilo ukinjeno tudi omrežje institucionalnega delovanja proti korupciji. Civilni družbi in medijem je bila dejansko odvzeta možnost nadaljnjega sodelovanja, kar je popoln odmik od prvotnih odločitev nacionalne politike na tem področju. Skupina poslancev državnega zbora je nato Ustavnemu sodišču naložila presojo skladnosti ZNOJF-1 z Ustavo Republike Slovenije. Sodišče je najprej zadržalo izvrševanje ZNOJF in zakonodajalcu določilo rok za odpravo ugotovljene protiustavnosti. Za ta čas je podaljšalo uporabo Zakona o preprečevanju korupcije in delovanje komisije. Ustavno sodišče je kot protiustavno ocenilo predvsem rešitev v ZNOJF-1, po katerih bi naloge s področja spremljanja premoženjskega stanja funkcionarjev, uveljavljanja določil zakona o nezdružljivosti funkcij ter omejitev poslovanja in omejitev pri sprejemanju daril opravljalo delovno telo znotraj ene od vej oblasti (Ministrstvo za javno upravo, 2009). Kot odgovor na neustavnost je bil nato leta 2010 sprejet Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, ki vključuje tudi načrt integritete kot bistvo tega diplomskega dela.

4.3 Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)

Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Ur.l. RS, št. 69/2011-UPB2) z namenom krepitve delovanja pravne države določa ukrepe in metode za krepitev integritete in transparentnosti ter za preprečevanje korupcije in preprečevanje ter odpravljanje nasprotja interesov. V kontekstu tega diplomskega dela v nadaljevanju predstavljam namen in cilj omenjenega Zakona, katerega vsebina opredeljuje tudi načrt integritete.

4.3.1 Namen ZIntPK

Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Ur.l. RS, št. 69/2011-UPB2) v 2. členu opredeljuje namen zakona, ki se uresničuje tako, da se:

1. z omejevanjem in preprečevanjem korupcije ter nadzorom nad nezdružljivostjo funkcij z drugimi funkcijami in dejavnostmi zagotovi neodvisno izpolnjevanje ustavno in zakonsko določenih funkcij;
2. z uresničevanjem resolucije, ki ureja preprečevanje korupcije, oblikovanjem strokovnih mnenj in standardov dobre prakse, nudenjem pomoči pri izobraževanju, zagotavljanju ozaveščenosti ter načrtovanju in ocenjevanju integritete na vseh ravneh spodbuja in krepi sposobnost posameznikov in institucij, da prevzamejo odgovornost za razvoj integritete in s tem tudi za preprečevanje in odkrivanje korupcije;
3. z nadzorom nad premoženjem in sprejemanjem daril funkcionarjev, preprečevanjem in odpravljanjem nasprotja interesov ter koruptivnih ravnanj ter nadzorom nad lobiranjem spodbuja in krepi transparentnost v procesih in postopkih izvrševanja javne oblasti pri opravljanju javnih funkcij in pri upravljanju javnih zadev;
4. z določitvijo pogojev za opravljanje dejavnosti lobiranja pri delovanju javnega sektorja zagotovi transparentnost te dejavnosti na način, ki bo podpiral dobre, ter omejeval in kaznoval neetične prakse lobiranja;
5. z zaščito prijaviteljev koruptivnih ravnanj spodbuja in krepi odkrivanje, preprečevanje ter odpravljanje koruptivnih ravnanj;
6. z uresničevanjem mednarodnih obveznosti Republike Slovenije spodbuja, podpira in krepi sodelovanje in strokovno pomoč pri preprečevanju in zatiranju korupcije na mednarodni ravni;
7. z ustanovitvijo in zagotavljanjem pogojev za delovanje Komisije za preprečevanje korupcije kot samostojnega in neodvisnega državnega organa za krepitev integritete in protikorupcijskega delovanja, ter določitvijo njenih nalog in pristojnosti spodbuja in krepi sodelovanje državnih organov in organov samoupravnih lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: organi lokalne skupnosti), organizacij javnega sektorja, oseb z javnimi pooblastili, institucij civilne družbe, medijev in pravnih ter fizičnih oseb pri dvigu integritete v Republiki Sloveniji, preprečevanju korupcije in učinkovitem odzivu države proti vsem oblikam koruptivnih ravnanj.

4.3.2 Cilj ZIntPK

Temeljni cilj predlaganega zakona v javnem sektorju je, da država z nadgradnjo uveljavljenega modela največjo možno pozornost posveti krepitvi integritete v javnem sektorju, torej zagotovi pogoje, da uslužbenci in funkcionarji svoje delo opravljajo pošteno in profesionalno, uresniči mednarodne obveznosti, sprejete z ratifikacijo Konvencije Združenih narodov o preprečevanju korupcije in s poročili različnih mednarodnih organizacij o naši državi, in obveznosti, ki jih je določilo Ustavno sodišče, ko je v odločbi U-I-57/06 ugotovilo protiustavnost določb ZNOJF-1, ter tako nadaljuje učinkovito uresničevanje strateških ciljev, določenih v Resoluciji o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji (Ministrstvo za javno upravo, 2009).

4.4 Načrt integritete

Načrt integritete je v ZIntPK opredeljen v poglavju VI. *Načrti integritete*, na kratko pa je opredeljen tudi v točki 1.4 tega diplomskega dela. Načrt integritete je sistem ukrepov in aktivnosti, usmerjenih v notranje (organizacijsko) prepoznavanje, odkrivanje in preprečevanje koruptivnih praks. Je oblika preventivnega ravnanja in ukrepanja znotraj službe, v organizaciji. Z ravni vodstvenih in upravljavskih struktur javne službe je usmerjena k verodostojnemu poklicnemu ravnanju in osebn(ostn)em obnašanju vseh njenih članov v izvajanju službe (Šinkovec, 2003).

V praksi načrti integritete temeljijo na ugotavljanju koruptivnih in drugih neetičnih tveganj na treh osnovnih področjih znotraj organizacije (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011c):

1. **organizacijski pogoji:** predpisi in politike v smislu dobrega upravljanja, odločanja in usmerjanja, da lahko neka organizacijska oblika sploh obstaja, deluje in uresničuje zadane cilje;
2. **ljudje/zaposleni:** izvajalci politik in procesov, ki s tem predstavljajo operativno raven organizacije – uresničevanje zadanih ciljev;
3. **proces:** predvideno delovanje pod vnaprej določenimi pogoji in standardi, urejenimi s predpisi in politikami (organizacijski pogoji), ki z največjo možno mero predvidljivosti (gotovosti) in uspešnosti uresničuje zadane cilje.

Načrt integritete je zakonski ukrep za krepitev integritete vsakega zavezanca, katerega načela se morajo odražati v vseh aktivnostih zaposlenih, postopkih in organizacijskih pogojih, tako v notranjem kot v zunanem okolju teh zavezancev. Pri načrtih integritete gre za sistematično urejeno zbirko načrtnih, premišljenih meril, podatkov, postopkov, opravil, ravnanj, mišljenja, odločanja in delovanja, s katerimi ocenimo verjetnost nastanka koruptivnih tveganj in tveganj drugih neetičnih ravnanj znotraj subjektov in njihovih posledic ter določimo ukrepe in kontrole za njihovo pravočasno odkrivanje, njihovo obvladovanje tako, da jih pravočasno odpravimo, vzdržujemo na sprejemljivi ravni oziroma preprečujemo nastanek novih. S tem se

ohranja oziroma povečuje integriteta subjekta (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011a, str. 7–8).

V skladu z ZIntPK morajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni zavodi, javni gospodarski zavodi in javni skladi oblikovati in sprejeti načrt integritete in o tem obvestiti komisijo. Rok za izdelavo načrta integritete in posredovanje načrta Komisiji za preprečevanje korupcije je 5. 6. 2012 (Komisija za preprečevanje korupcije – 2011).

4.4.1 Namen načrta integritete

Namen načrta integritete je aktivno uvajanje etike, doseganje višje stopnje integritete, vzpostavljanje transparentnosti in delovanja ter zagotavljanje učinkovitega upravljanja v javnem in zasebnem sektorju (Komisija za preprečevanje korupcije – 2011).

4.4.2 Vsebina načrta integritete

V splošnem načrt integritete, kot ga v 47. členu opredeljuje ZIntPK (Ur.l. RS, št. 69/2011-UPB2), vsebuje zlasti:

- oceno korupcijske izpostavljenosti institucije;
- osebna imena ter delovna mesta oseb, odgovornih za načrt integritete;
- opis tipičnih delovnih procesov in načina odločanja z oceno izpostavljenosti tveganjem za korupcijo in predloge za izboljšave integritete;
- ukrepe za pravočasno odkrivanje, preprečevanje in odpravljanje tveganj za korupcijo ter
- druge dele načrta, opredeljene v smernicah iz 50. člena tega zakona.

Šinkovec (2003) izpostavlja dva vidika za izdelavo načrta integritete – vsebinski in organizacijski vidik. Pri **vsebinskem vidiku** gre za vzpostavitev krogotoka preverjanja ključnih vidikov načrta integritete, kot ga prikazuje krogotok v Sliki 3.

Slika 3: Krogotok preverjanja ključnih vidikov načrta integritete

Vir: Prirejeno po S. Šinkovec, *Tožilska obvestila*, str. 64.

Pri **organizacijskem vidiku** vsebine načrta integritete pa Šinkovec (2003) navaja:

- pripravljalna opravila;
- pripravljenost in odpore;
- projektno skupino in roke;
- ugotavljanje ranljivih dejavnosti in točk (vprašanje, interpretacija, posvet);
- zaključno poročilo v formalizirani obliki in vsebini – načrt integritete s predlogi ukrepov;
- stalno in redno periodično preverjanje.

Obvezne vsebine načrta integritete

ZIntPK na sistemski ravni določa nekatere ukrepe (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011a, str. 9):

- ki **preprečujejo nastanek tveganj**, da bi prišlo do kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju kot tudi oseb, ki so pobudniki takih kršitev ali oseb, ki bi se s kršitvijo lahko okoristile, zaradi neposredno ali posredno obljubljenih, ponujenih ali dane oziroma zahtevanih, sprejetih ali pričakovanih koristi zase ali za drugega (zakonska definicija korupcije);
- ki **zagotavljajo pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov in organizacij** pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo

ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi (definicija integritete);

Načrt integritete tako najprej prenaša/vpeljuje te ukrepe v načrte integritete vsakega zavezanca (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011a, str. 9). Prenos teh ukrepov je izveden preko tabel, ki so obvezna vsebina načrta integritete, kjer si sledijo naslednja tveganja (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011a, str. 9):

- nedovoljeno sprejemanje daril;
- neupoštevanje nasprotja interesov;
- neupoštevanje omejitev poslovanja;
- zaščita prijaviteljev;
- nedovoljeno lobiranje;
- javna naročila;
- koruptivna ravnanja in zloraba položaja.

Zavezancem za pripravo načrta integritete Komisija za preprečevanje korupcije priporoča, katera tveganja naj obravnavajo na svojem delovnem področju. Pri predlogu načrta integritete za Ekonomsko fakulteto bomo v kontekstu tega diplomskega dela obravnavali tudi tveganja, ki se navezujejo na področje univerz.

5 PREDLOG IZDELAVE NAČRTA INTEGRITETE ZA EKONOMSKO FAKULTETO UNIVERZE V LJUBLJANI

5.1 Analiza stanja integritete in tveganj korupcije na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani

Namen analize stanja integritete na EF UL je pridobiti poglobljen vpogled v dejavnike tveganj za nastanek koruptivnih dejanj pri delovanju javnega izobraževalnega zavoda. Te informacije bodo v pomoč pri oblikovanju načrta integritete za EF UL. Za kakovostno analizo stanja integritete in tveganj korupcije na EF UL predlagam lansiranje anketnega vprašalnika, ki sem ga izdelal v ta namen.

5.1.1 Anketni vprašalnik za analizo tveganj korupcije

Anketni vprašalnik z naslovom *Stanje integritete na EF UL* sem razvil v dveh različicah, ki sta v Prilogi 1 in Prilogi 2. Dve različici anketnega vprašalnika sem oblikoval zato, ker želimo pridobiti vpogled v zaznavanje korupcije pri dveh ločenih, a hkrati povezanih ciljnih populacijah – študentih in zaposlenih na EF UL. To je vredno storiti z namenom celovitejše razdelitve potencialnih tveganj za nastanek koruptivnih dejanj z vidika obeh ciljnih populacij. To bo fakulteti dalo jasnejšo sliko za izdelavo načrta integritete.

Naslov anketnih vprašalnikov *Stanje integritete na EF UL* je kljub temu, da zadeva področje korupcije, izbran z namenom. Menim, da ima korupcija pri ljudeh negativen prizvok, in če bi vprašalnika že v naslovu izpostavljala korupcijo, bi se verjetnost za pridobitev relevantnih podatkov znižala. Z izbranim naslovom sem se že v osnovi izognil omenjenemu problemu in s tem cilj anketnega vprašalnika nikakor ni ogrožen. Še več, menim, da bo obseg izpolnjenih in relevantnih odgovorov večji kot v primeru, če bi naslov anketnega vprašalnika izpostavljala besedo korupcija.

Analiza rezultatov anketnih vprašalnikov bo v pomoč pri identifikaciji tveganj za nastanek koruptivnih dejanj na EF UL oziroma tistih področij, ki so žarišče njihovega potencialnega nastanka. S tem bo omogočena izpostavitve tistih področij, ki so najbolj problematična, kar pa bo posledično omogočilo oblikovanje učinkovitega Načrta integritete na EF UL. Namen takšnega pristopa je metodološka obravnava tveganj korupcije in njihov potencial nastanka. Načrt integritete pa bo tako služil kot orodje za sistemski nadzor in znižal verjetnost pojava koruptivnih dejanj.

Načrti integritete temeljijo na predlogu Komisije za preprečevanje korupcije o tveganjih za nastanek koruptivnih, protipravnih in drugih neetičnih ravnanj, ki jih ta pogojuje za vključitev v načrte integritete. Predlagana anketna vprašalnika pa sta prilagojena za obravnavo teh tveganj v javnih, visokošolskih izobraževalnih zavodih, konkretno za EF UL.

5.1.1.1 Vsebina anketnega vprašalnika

Obvezne vsebine načrta integritete so specificirane v točki 4.4.2.1 tega diplomskega dela. Na teh vsebinah temelji tudi predlagani anketni vprašalnik, ki bo dal vpogled v tveganja, katera obravnava načrt integritete. Anketni vprašalnik sem oblikoval s pomočjo predstavnikov Komisije za preprečevanje korupcije. Predlagana anketna vprašalnika metodološka podpirata oceno izpostavljenosti tveganjem, kar bo omogočilo natančnejše preučevanje dotične problematike.

Anketni vprašalnik je razdeljen na štiri sklope. Prvi sklop se nanaša na podatke o anketirancih, drugi sklop obravnava področje organizacijskih in drugih predpisov, tretji in četrti sklop pa se nanašata na tveganja in dejavnike tveganj za nastanek koruptivnih dejanj.

5.1.1.2 Populacija in vzorčenje

Ciljni populaciji sta študenti dodiplomskega in podiplomskega (tudi doktorskega) študija (redni in izredni) ter zaposleni (pedagoško in strokovno osebje) na EF UL. Homogenost posamezne populacije ni visoka, zato predlagam stratificirano vzorčenje oziroma razdelitev na skupine in podskupine, kot je razvidno zgoraj. S tem nobena skupina in podskupina ne bo izločena, kar bo posledično omogočilo veljavnejše in bolj posplošljive ugotovitve.

Da bi lahko podrobneje obdelal podatke, sem populacijo razdelil še glede na spol. Anketna vprašalnika sta si različna samo v ciljni populaciji, ostala vsebinska vprašanja so v obeh anketah enaka.

V anketnemu vprašalniku, namenjenemu študentom EF UL (Priloga 1), sem populacijo študentov razdelil na štiri podsegmente:

1. Redni/-a dodiplomski/-a študent/-ka.
2. Izredni/-a dodiplomski/-a študent/-ka.
3. Redni/-a podiplomski/-a študent/-ka.
4. Izredni/-a podiplomski/-a študent/-ka.

V anketnemu vprašalniku, namenjenemu zaposlenim na EF UL (Priloga 2), sem populacijo zaposlenih razdelil na dva podsegmenta:

1. Zaposlen/-a kot pedagog.
2. Zaposlen/-a v strokovni službi.

Razdelitev obravnavanih populacij na podsegmente predlagam tudi zato, da bo analiza podatkov, pridobljenih z anketiranjem, dala vpogled v percepcijo tveganj za nastanek koruptivnih dejanj glede na posamezne podsegmente populacije.

5.1.2 Lansiranje anketnega vprašalnika

V izogib visokim stroškom anketiranja in čim večji učinkovitosti administriranja predlagam lansiranje anketnega vprašalnika v elektronski obliki. Za anketiranje populacije študentov predlagam uporabo spletnega komunikacijskega medija Študent-net na uradni spletni strani EF UL, kjer ima EF UL vzpostavljen sistem spletnega komuniciranja med fakulteto in študenti.

Za anketiranje populacije zaposlenih na EF UL predlagam uporabo elektronske pošte z osebnim nagovorom člana vodstva EF UL ali odgovorne osebe za pripravo načrta integritete na EF UL.

5.2 Dejavniki tveganj

S predlaganim anketnim vprašalnikom bo možno pridobiti vpogled v zaznavanje koruptivnih dejanj na EF UL. Na osnovi teh podatkov bo v nadaljevanju možno opredeliti najbolj kritična področja in jih nadalje obravnavati za sestavo načrta integritete kot systemskega dokumenta za zmanjšanje verjetnosti pojava korupcije.

5.2.1 Identifikacija dejavnikov tveganj

Tveganja, ki jih je zahtevano obravnavati za zadostitev obveznih vsebin načrta integritete, so specificirana v navodilih, pojasnilih in usmeritvah za oblikovanje načrta integritete (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 9) in v točki 4.4.2 tega diplomskega dela. Znotraj posameznih sklopov tveganj pa je potrebno identificirati dejavnike za nastanek teh tveganj. Primer in smernice razdelitve dejavnikov tveganj so navedeni v vzorcu načrta integritete, ki

ga predlaga Komisija za preprečevanje korupcije (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011), ki je v pomoč javnim organizacijam pri pripravi njihovega načrta integritete.

Na podlagi analize podatkov, pridobljenih z anketnima vprašalnikoma, ki ju predlagam v tem diplomskem delu, je možno izluščiti dejavnike tveganj po posameznih področjih obveznih vsebin oziroma krovnih obravnavanih tveganj v načrtu integritete.

5.2.2 Ocena kritičnosti tveganj

Po opravljeni identifikaciji tveganj oziroma ko je znano, kateri dejavniki tveganj so prisotni na EF UL, jih je potrebo izolirati in analizirati po vzoru tabel v vzorcu načrta integritete, ki ga predlaga Komisija za preprečevanje korupcije (glej Sliko 4).

Slika 4: Izsek tabele izpostavljenosti tveganjem

ZAP. ŠT.	DEJAVNIKI TVEGANJA	VIR DEJAVNIKA TVEGANJ • ORGANIZACIJSKI POGOJI (O) • ZAPOSLENI (Z) • PROCESI (P)	OBSTOJEČ UKREP	OBVLADOVANJE DEJAVNIKA TVEGANJA • JE OBVLADAN (ne obstaja) • DELNO OBVLADAN • NI OBVLADAN	SKUPNA OCENA TVEGANJA	PREDLAGANI UKREPI	
						OPIS UKREPA	VIR UKREPA • ORGANIZACIJSKI POGOJI (O) • ZAPOSLENI (Z) • PROCESI (P)
1	Seznam daril ne obstaja	O		☐ je obvladan ☐ je delno obvladan ☐ ni obvladan		Uvedba seznama (uvedli bomo elektronsko evidenco daril)	
2	Zaposleni nimajo ustreznih znanj za ravnanje z darili	Z		☐ je obvladan ☐ je delno obvladan ☐ ni obvladan		Imenovanje skrbnika za seznam daril	
3	Predpis ni dostopen	P		☐ je obvladan ☐ je delno obvladan ☐ ni obvladan		Usposabljanje (izvedli bomo delavnice)	
4	Ni podzakonskega predpisa ravnanja z darili	O		☐ je obvladan ☐ je delno obvladan ☐ ni obvladan		Predpis za ravnanje z darili	
5	Predpis obstaja, a je nerazumljiv	O		☐ je obvladan ☐ je delno obvladan ☐ ni obvladan		Predaja darila v upravljanja instituciji, kjer je	
6	Predpis obstaja, a je zastarel (neprimeren)	O		☐ je obvladan ☐ je delno obvladan ☐ ni obvladan			

Vir: Komisija za preprečevanje korupcije. Načrt integritete: vzorec, 2011, str. 8.

Za vsako tveganje je treba oceniti tudi kritičnost tveganja kot celote, kar izvedemo s pomočjo temperaturne mape, ki je opisana v navodilih, pojasnilih in usmeritvah za oblikovanje načrta integritete (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 32). Primer temperaturne mape je v Sliki 5.

Slika 5: Temperaturna mapa

Verjetnost nastanka dogodka	visoka	Majhna kritičnost	Večja kritičnost	Visoka kritičnost	Visoka kritičnost
	večja	Majhna kritičnost	Večja kritičnost	Večja kritičnost	Visoka kritičnost
	majhna	Majhna kritičnost	Majhna kritičnost	Večja kritičnost	Večja kritičnost
	nič	nič	Majhna kritičnost	Majhna kritičnost	Majhna kritičnost
		nič	majhna	večja	visoka
		Velikost vpliva na organizacijo - posledice			

Vir: Komisija za preprečevanje korupcije. Načrt integritete: navodila, pojasnila in usmeritve za oblikovanje, 2011, str. 32.

Temperaturna mapa omogoča razvrščanje tveganj glede na njihovo kritičnost. Glede na določitev stopnje verjetnosti in posledice dobimo oceno kritičnosti tveganja, ki je lahko nič, kar pomeni, da ni verjetnosti za nastanek določenega dogodka, ki bi imel vpliv, lahko je majhna kritičnost, večja kritičnost ali visoka kritičnost. Pri odpravi tveganj imajo prioriteto tveganja z visoko oziroma večjo kritičnostjo in zato bi se morali najprej začeti izvajati ukrepi za obvladovanje teh tveganj (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 32).

5.2.3 Ukrepi za odpravo dejavnikov tveganj

Vsak dejavnik za potencialni nastanek koruptivnih dejanj je potrebno kritično obravnavati. Skladno s stopnjo kritičnosti se izbere/določi ustrezne ukrepe za obvladovanje določenega tveganja, in sicer se odloči, ali ga je potrebno odpraviti, vzdrževati na sprejemljivi ravni, preusmeriti na npr. zavarovalnico ali preprečiti (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 17).

5.2.3.1 Ukrepi glede na dejavnik tveganj Komisije za preprečevanje korupcije

V tabelah vzorca načrta integritete, ki ga predlaga Komisija za preprečevanje korupcije, je predlagan model reševanja dejavnikov tveganj. Pri posameznih dejavnikih tveganj je določen tudi ukrep, ki potencialno zmanjšuje oziroma odpravlja možnost pojava koruptivnih dejanj. Pri krovnem tveganju Nedovoljeno sprejemanje daril, kjer je dejavnik tveganja, da seznam daril ne obstaja, je npr. ukrep izdelava in uvedba seznama daril (Komisija za preprečevanje korupcije, 2011, str. 8). Aktivno vodenje in spremljanje seznama se vodi z evidenco, kamor se vpisujejo vsa darila, ki so jih dali ali prejeli zaposleni v organizaciji. Na tak način se obravnava vsak dejavnik tveganja, ki je identificiran v organizaciji.

5.2.3.2 Predlogi specifičnih ukrepov za dvigovanje integritete na EF UL

Načrt integritete vključuje obvezne vsebine, ki jih mora obravnavati vsaka javna organizacija, in obravnava krovna tveganja za nastanek koruptivnih dejanj. V Tabeli 2 predlagam specifične normativne ukrepe za dvigovanje integritete na EF UL.

Tabela 2: Tveganja in možni ukrepi za odpravo tveganj

Tveganje	Možni ukrepi
Nedovoljeno sprejemanje daril	<ul style="list-style-type: none"> - Javno dostopen protokol ravnanja s sprejemanjem daril (spletna stran EF UL, tiskovine) in razobešene uredbe o zgornji meji vrednosti daril. - Pooblastitev konkretne osebe za vodenje evidence sprejetih in danih daril, ki odgovarja vodstvu EF UL in Komisiji za preprečevanje korupcije. - Vsem uslužbencem omogočen vpogled v seznam oziroma evidenco daril na EF UL. - Mesečno opominjanje na poročilo o prejetih darilih uslužbencev EF UL.
Neupoštevanje nasprotja interesov	<ul style="list-style-type: none"> - Periodične okrogle mize za obravnavo nastalih nasprotij interesov. - Javna objava sankcij v primeru, ko uslužbenec zlorabi svoj uradni položaj za osebni interes ali interes tretje osebe. - Obveščanje vseh uslužbencev, predstojnika in Komisije za preprečevanje korupcije o obstoju potencialnega neupoštevanja nasprotij interesov. - Organizirana usposabljanja in lansiranje publikacij o praksah za identifikacijo tveganja neupoštevanja nasprotij interesov.
Neupoštevanje omejitev poslovanja	<ul style="list-style-type: none"> - Javno objavljen seznam za subjekte, za katere velja omejitev poslovanja z EF UL. - Objava konkretnih primerov slabih praks s subjekti, ki so poslovali z EF UL.
Zaščita prijaviteljev	<ul style="list-style-type: none"> - Javno objavljen protokol oziroma postopek ravnanja v primeru zaščite prijavitelja. - Obveščanje o konkretnih primerih zaščite prijavitelja.
Nedovoljeno lobiranje	<ul style="list-style-type: none"> - Interno dostopna evidenca lobistov z imeni, priimki, področji in namenom obiska. - Javno objavljen postopek ravnanja v primeru lobiranja. - Izobraževanje uslužbencev za komunikacijo z lobisti. - Obrazec, na podlagi katerega lobist zaprosi za stik z uslužbencem EF UL.

Javna naročila	<ul style="list-style-type: none"> - Redno analiziranje trga. - Izdelava investicijske dokumentacije. - Jasna specifikacija in kvantifikacija potreb. - Vodenje določenega javnega naročila dodeliti osebi s strokovnega področja (ni nujno uslužbenec EF UL).
Koruptivna ravnanja in zloraba položaja	<ul style="list-style-type: none"> - Po EF UL razobesiti tiskovine o primerih koruptivnih dejanj in njihovih možnih posledicah. - Promovirati delovanje Etične komisije EF UL. - Preko elektronske pošte obveščati tako zaposlene kot študente o sankcijah v primeru koruptivnih dejanj. - V medijih promovirati dobre prakse odpravljanja koruptivnih dejanj.

Vsa zgoraj naštetá tveganja in možni ukrepi imajo skupno to, da je za njihovo dosledno upoštevanje potrebno stalno ozaveščati in dvigovati zavedanje o pomembnosti etičnega in transparentnega ravnanja v skladu z etičnim kodeksom EF UL. V ta namen predlagam aktivno promocijo in uporabo etičnega kodeksa EF UL, njegovo distribucijo preko medijev in izobešanje povzetkov ključnih vsebin za zaposlene in študente po prostorih EF UL.

SKLEP

Korupcija je še posebno v teh časih družbeno odmeven pojav in viden sistemski problem. Njeni obravnavi država namenja veliko pozornosti ter jo skuša reševati na različnih ravneh z različnimi pristopi.

V diplomskem delu sem predstavil problematiko korupcije in načrt integritete kot sistemsko orodje za zmanjševanje tveganj oziroma preprečevanje verjetnosti za nastanek koruptivnih dejanj. Predstavljen način obravnave in predlogi za izdelavo načrta integritete bodo v pomoč vodstvu EF UL pri soočanju s problemom korupcije in grajenjem integritete na fakulteti. Kljub temu, da EF UL zakonsko ni zavezana k izdelavi načrta integritete, ampak ZIntPK k temu zavezuje Univerzo v Ljubljani. Vendar se moramo zavedati, da je EF UL kompleksna združba, ki je široko vpeta v okolje in je kot taka izpostavljena mnogim specifičnim dejavnikom za potencialni nastanek koruptivnih dejanj. Da bi se temu izognili in dvignili raven integritete, kar bi bilo v dobrobit vseh deležnikov EF UL, priporočam in v uporabo predlagam vsebino tega diplomskega dela.

Predlagan način in ukrepi so uporabni za vse javne izobraževalne zavode, zato lahko to delo služi kot smernica oziroma je v pomoč tudi pri izdelavi načrtov integritete na drugih izobraževalnih ustanovah. Pri tem poudarjam, da se je problematike potrebno lotiti celovito, z vsemi vpletenimi deležniki, tako študenti kot zaposlenimi, ter v aktivno razpravo oziroma komunikacijo vključiti tudi zunanje okolje in ga seznaniti z obstojem pravil.

Pri pisanju tega dela so se odprla tudi druga vprašanja, ki bi potrebovala podrobnejšo obravnavo, na primer s katerimi drugimi orodji še lahko dvignemo integriteto. Zato lahko to diplomsko delo služi tudi kot izhodišče za nadaljnjo analitično obravnavo dotične problematike. S tem bomo lahko stalno stremeli k preprečevanju, zmanjševanju in odpravi tveganj za nastanek koruptivnih dejanj ter dvigovali raven integritete, ki bo zagotovila pošteno in transparentno delovanje javnih izobraževalnih zavodov.

LITERATURA IN VIRI

1. *About Corruption*. Najdeno 11. novembra 2011 na spletnem naslovu http://www.transparency.org/news_room/faq/corruption_faq
2. Bajec, A. et al (1994). *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
3. Boštic, A. (2000). *Upravna kultura in etika upravnega dela javnih uslužbencev*. Grosuplje: Modena.
4. Brejc, M. (2004). *Ljudje in organizacija v javni upravi*. Ljubljana: Fakulteta za javno upravo.
5. *Corruption perceptions index*. Najdeno 6. decembra 2011 na spletnem naslovu http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2010
6. Council of Europe (1999). Civil Law Convention on Corruption. Najdeno 11. novembra 2011 na spletnem naslovu <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/html/174.htm>
7. Council of Europe (2011). Najdeno 20. novembra 2011 na spletnem naslovu http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/general/2.%20Historical%20Background_en.asp
8. Fakulteta za družbene vede – Inštitut za družbene vede, Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij (2010). *Stališča o korupciji 2009*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
9. *E.Gibbon*. Najdeno 12. junija 2012 na spletnem naslovu <http://www.pregovor.com/kategorije/politika.html>
10. Gilman, S. (2001). Organizations, Transparency and the Fight Against Corruption: Institutions of Integrity in the United States. Najdeno 28. novembra 2011 na spletnem naslovu <http://www.oecd.org/dataoecd/48/32/2673482.pdf>
11. *Glossary of statistical terms*. Najdeno 11. novembra 2011 na spletnem naslovu <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=4773>
12. Jelovac, D., Van der Wal, Z., Jelovac, A. (2011). Business and Government Ethics in the “New” and “Old” EU: An Empirical Account of Public–Private Value Congruence in Slovenia and the Netherlands. *Journal of Business Ethics* 103(1), 127–141.
13. Kodeks ravnanja javnih uslužbencev. *Uradni list RS* št. 8/2001.
14. Komisija za preprečevanje korupcije. (2011a). Načrt integritete: Navodila, pojasnila in usmeritve za oblikovanje. Najdeno 26. novembra 2011 na spletnem naslovu https://www.kpk-rs.si/upload/datoteke/navodila_nacrt_integritete.pdf.pdf
15. Komisija za preprečevanje korupcije. (2011b). Načrt integritete: vzorec. Najdeno 11. decembra 2011 na spletnem naslovu http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/SOJP/PDF/vzorec_nacrta_integritete.pdf
16. Komisija za preprečevanje korupcije. (2011c). *Kaj je načrt integritete?* Najdeno 5. novembra 2011 na spletnem naslovu <http://www.kpk-rs.si/sl/preventiva-in-nacrt-integritete/nacrti-integritete>

17. Komisija za preprečevanje korupcije. (2011č). Akcijski načrt uresničevanja resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji. Najdeno 20. novembra 2011 na spletnem naslovu [https://www.kpk-rs.si/upload/datoteke/Akcijski_nacrt_034-1_09_1\(1\).pdf](https://www.kpk-rs.si/upload/datoteke/Akcijski_nacrt_034-1_09_1(1).pdf)
18. Komisija za preprečevanje korupcije. (2011c). Najdeno 5. novembra 2011 na spletnem naslovu <http://www.kpk-rs.si/>
19. Komisija za preprečevanje korupcije. (2011d). Letno poročilo 2010 (z dodatkom do vključno maja 2011). Najdeno 8. novembra 2011 na spletnem naslovu www.kpk-rs.si/download/t_datoteke/975
20. Ministrstvo za javno upravo (2009). Zakon o integriteti v javnem sektorju: Delovno besedilo zakona, namenjen javni razpravi od 17. 3. 2009 do 17. 4. 2009. Najdeno 8. novembra 2011 na spletnem naslovu e-uprava.gov.si/eud/e-uprava/Zakon_o_integriteti_verzija_za_javno_razpravo.doc
21. *Neuradno: Jakličev magisterij plagiat. Jaklič kmalu ne bo več magister.* Najdeno 5. junija 2012 na spletnem naslovu <http://24ur.com/novice/slovenija/bo-jaklic-res-ob-naziv-magister.html>
22. Pagon, M. (2003). *Police ethics and integrity. Police command studies international.* London: Command Media.
23. *Računovodkinja na enak način oškodovala dve šoli.* Najdeno 05. junija 2012 na spletnem naslovu <http://24ur.com/novice/crna-kronika/racunovodkinja-kradla-ze-prej.html>
24. Resolucija o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji. *Uradni list RS* št. 85/2004, 20/2006-ZNOJF-1.
25. Šinkovec, S. (2003). Načrt integritete kot element verodostojnosti državnega organa. *Tožilska obvestila*, posebna številka (15. december 2003), 63–65.
26. Truman, S. H (b.l). 20 Top Integrity Quotes. Najdeno 20. maja 2012 na spletnem naslovu <http://www.leadership-with-you.com/integrity-quotes.html>
27. Zakon o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo. *Uradni list RS* št. 49/1992, 50/1992 popr., 2/2004-ZPKor.
28. Zakon o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo. *Uradni list RS* št. 20/2006, št. 46/2006 Skl.US: U-I-57/06-10, 33/2007 Odl.US: U-I-57/06-28, 45/2010-ZIntPK.
29. Zakon o preprečevanju korupcije. *Uradni list RS* št. 2/2004, 92/2005 Skl.US: U-I-263-05-6, 97/2005 Odl.US: U-I-163/05-36, 100/2005 Skl.US: U-I-296/05, 20/2006-ZNOJF-1, 33/2007 Odl.US: U-I-57/06-28.
30. Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja. *Uradni list RS* št. 59/1999, 12/2000 popr., 50/2004, 98/2004-UPB1, 65/2008.
31. Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije. *Uradni list RS* št. 45/2010, 26/2011, 30/2011 Skl.US: U-I-36/11-8, 43/2011, 56/2011 Odl.US: U-I-230/10-16, 56/2011 Odl.US: U-I-239/10-16, 60/2011, 69/2011-UPB2.
32. Žibret, A. (2011). Ravnateljica in računovodkinja vrtec domnevno oškodovali za več sto tisoč evrov. Najdeno 5. junija 2012 na spletnem naslovu <http://www.delo.si/novice/kronika/ravnateljica-in-racunovodkinja-vrtec-domnevno-oskodovali-za-vec-sto-tisoc-evrov.html>

33. World bank (1997). Helping Countries Combat Corruption: The Role of the World Bank.
Najdeno 11. novembra 2011 na spletnem naslovu
<http://www1.worldbank.org/publicsector/anticorrupt/corruptn/corrptn.pdf>

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketni vprašalnik Stanje integritete na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani – namenjen študentom EF UL.....	1
Priloga 2: Anketni vprašalnik Stanje integritete na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani – namenjen zaposlenim na EF UL.....	7

Priloga 1: Anketni vprašalnik Stanje integritete na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani – namenjen študentom EF UL

Stanje integritete na EF UL

Število vprašanj: 31

Spol:

- Moški
- Ženski

Na EF UL sem

- redni/-a dodiplomski/-a študent/-ka.
- izredni/-a dodiplomski/-a študent/-ka.
- redni/-a podiplomski/-a študent/-ka.
- izredni/-a podiplomski/-a študent/-ka.

Prosim, odgovorite na spodnja vprašanja.

1. Ali so na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju EF UL) primerno dostopni predpisi, ki urejajo področje sprejemanja daril?

- Da
- Ne
- Ne vem

2. Ali je na EF UL primerno urejen dostop do predpisov, ki urejajo področje nasprotja interesov?

- Da
- Ne
- Ne vem

3. Ali je na EF UL primerno urejen dostop do predpisov, ki urejajo področje lobiranja?

- Da
- Ne
- Ne vem

4. Ali je na EF UL primerno urejen dostop do predpisov, ki urejajo področje javnega naročanja?

- Da
- Ne
- Ne vem

5. Ali je na EF UL primerno urejena zaščita oseb, ki prijavijo koruptivno dejanje?

- Da
- Ne
- Ne vem

Prosim, da pri spodnjih trditvah izrazite stopnjo strinjanja od 1 do 6 (1 = sploh se ne strinjam, 6 = popolnoma se strinjam).

Za Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani velja,

	1 Sploh se ne strinjam	2 Se ne strinjam	3 Ne strinjam se povsem	4 Delno se strinjam	5 Se strinjam	6 Popolnoma se strinjam
da se skrbno izvaja nadzor nad sprejemanjem in dajanjem daril.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se vodi evidenca danih in prejetih daril.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se v primeru, ko pride do nasprotja interesov, o tem obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da so kršitelji nasprotja interesov sankcionirani skladno s pravilnikom.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se v primeru lobiranja preveri, če je oseba, ki lobira, registriran lobist.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se v primeru nedovoljenega lobiranja o tem obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se izvaja nadzor nad pristojnimi za izvajanje javnih naročil.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da pristojni organ (upravni odbor, prodekanja za gospodarske zadeve, tajnik ...) preverja pogodbe za posle s subjekti za katere velja omejitev poslovanja.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se ob neupoštevanju omejitev poslovanja o tem obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije in ustrezno sankcionira kršitelje.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Prosim, da z oceno od 1 do 6 izjavite, ali po Vašem mnenju spodnje trditve držijo ali ne držijo (1 = sploh ne drži, 6 = povsem drži).

	1 Sploh ne drži	2 Ne drži	3 Ne drži povsem	4 Delno drži	5 Drži	6 Povsem drži
Za svoje delo na EF UL sem že prejel/-a darilo v znak zahvale, ki presega vrednost 62 EUR.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Za svoje delo na EF UL sem že prejel/-a darilo v znak zahvale, ki presega vrednost 20 EUR.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Za svoje delo na EF UL sem v enem koledarskem letu že prejel/-a darilo/a v znak zahvale, katerih skupna vrednost presega 125 EUR.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaradi svojega interesa na EF UL sem že dal/-a darilo v znak zahvale, ki presega vrednost 62 EUR.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vem za vsaj en primer nedovoljenega lobiranja na EF UL.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vem za vsaj en primer izvedenega javnega naročila na EF UL.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vem za vsaj en primer, ko je bilo javno naročilo EF UL prilagojeno določenemu ponudniku.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL pri svojem delu dosledno upoštevajo predpis o omejitvi poslovanja.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL pri svojem delu upoštevajo predpis o zaščiti prijaviteljev.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL so ustrezno izobraženi glede zaščite prijaviteljev koruptivnih dejanj.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL izvajajo ukrepe za zaščito prijaviteljev.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	1 Sploh ne drži	2 Ne drži	3 Ne drži povsem	4 Delno drži	5 Drži	6 Povsem drži
prijavijo neetično in nezakonito ravnanje.						
Vem za vsaj en primer, ko je zaposleni na EF UL zmanjšal kriterije pri odobritvi podaljšanja absolventskega staža.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Na EF UL ni jasne razmejitve med tržno dejavnostjo in dejavnostjo javne službe.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Med zaposlenimi na EF UL obstajajo primeri ali poskusi podkupovanja zaradi dosege lastnih interesov (napredovanje, višje plačilo, uglednejša funkcija ipd.).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Priloga 2: Anketni vprašalnik Stanje integritete na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani – namenjen zaposlenim na EF UL

Stanje integritete na EF UL

Število vprašanj: 31

Spol:

- Moški
 Ženski

Na EF UL sem

- zaposlen/-a kot pedagog.
 zaposlen/-a v strokovni službi.

Prosim, odgovorite na spodnja vprašanja.

1. Ali so na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju EF UL) primerno dostopni predpisi, ki urejajo področje sprejemanja daril?

- Da
 Ne
 Ne vem

2. Ali je na EF UL primerno urejen dostop do predpisov, ki urejajo področje nasprotja interesov?

- Da
 Ne
 Ne vem

3. Ali je na EF UL primerno urejen dostop do predpisov, ki urejajo področje lobiranja?

- Da
 Ne
 Ne vem

4. Ali je na EF UL primerno urejen dostop do predpisov, ki urejajo področje javnega naročanja?

- Da
 Ne
 Ne vem

5. Ali je na EF UL primerno urejena zaščita oseb, ki prijavijo koruptivno dejanje?

- Da
 Ne
 Ne vem

Prosim, da pri spodnjih trditvah izrazite stopnjo strinjanja od 1 do 6 (1 = sploh se ne strinjam, 6 = popolnoma se strinjam).

Za Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani velja,

	1 Sploh se ne strinjam	2 Se ne strinjam	3 Ne strinjam se povsem	4 Delno se strinjam	5 Se strinjam	6 Popolnoma se strinjam
da se skrbno izvaja nadzor nad sprejemanjem in dajanjem daril.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se vodi evidenca danih in prejetih daril.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se v primeru, ko pride do nasprotja interesov, o tem obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da so kršitelji nasprotja interesov sankcionirani skladno s pravilnikom.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se v primeru lobiranja preveri, če je oseba, ki lobira, registriran lobist.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se v primeru nedovoljenega lobiranja o tem obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se izvaja nadzor nad pristojnimi za izvajanje javnih naročil.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da pristojni organ (upravni odbor, prodekanja za gospodarske zadeve, tajnik ...) preverja pogodbe za posle s subjekti za katere velja omejitev poslovanja.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
da se ob neupoštevanju omejitev poslovanja o tem obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije in ustrezno sankcionira kršitelje.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Prosim, da z oceno od 1 do 6 izjavite, ali po Vašem mnenju spodnje trditve držijo ali ne držijo (1 = sploh ne drži, 6 = povsem drži).

	1 Sploh ne drži	2 Ne drži	3 Ne drži povsem	4 Delno drži	5 Drži	6 Povsem drži
Za svoje delo na EF UL sem že prejel/-a darilo v znak zahvale, ki presega vrednost 62 EUR.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Za svoje delo na EF UL sem že prejel/-a darilo v znak zahvale, ki presega vrednost 20 EUR.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Za svoje delo na EF UL sem v enem koledarskem letu že prejel/-a darilo/a v znak zahvale, katerih skupna vrednost presega 125 EUR.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaradi svojega interesa na EF UL sem že dal/-a darilo v znak zahvale, ki presega vrednost 62 EUR.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vem za vsaj en primer nedovoljenega lobiranja na EF UL.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vem za vsaj en primer izvedenega javnega naročila na EF UL.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vem za vsaj en primer, ko je bilo javno naročilo EF UL prilagojeno določenemu ponudniku.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL pri svojem delu dosledno upoštevajo predpis o omejitvi poslovanja.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL pri svojem delu upoštevajo predpis o zaščiti prijaviteljev.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL so ustrezno izobraženi glede zaščite prijaviteljev koruptivnih dejanj.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zaposleni na EF UL izvajajo ukrepe za zaščito prijaviteljev.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	1 Sploh ne drži	2 Ne drži	3 Ne drži povsem	4 Delno drži	5 Drži	6 Povsem drži
Zaposleni na EF UL prijavijo neetično in nezakonito ravnanje.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vem za vsaj en primer, ko je zaposleni na EF UL zmanjšal kriterije pri odobritvi podaljšanja absolventskega staža.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Na EF UL ni jasne razmejitve med tržno dejavnostjo in dejavnostjo javne službe.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Med zaposlenimi na EF UL obstajajo primeri ali poskusi podkupovanja zaradi dosege lastnih interesov (napredovanje, višje plačilo, uglednejša funkcija ipd.).	☐	☐	☐	☐	☐	☐